

Sămănătorul

Revistă Literară Săptăminală

Supt îngrijirea d-lor :

D. ANGHEL, ST. D. IOSIF, M. SADOVEANU, C. SANDU-ALDEA, ION SCURTU
PENTRU PARTEA LITERARĂ.

G. M. MURGOCI
PENTRU PARTEA ȘTIINȚIFICĂ.

Sumarul :

GEORGE RANETTI. — Inmormântarea (poezie).

NATALIA IOSIF. — Mihăiță (Fragment).

EUGENIU ȘTEFĂNESCU. — Simfonie (poezie).

DĂRI de SEAMĂ :

I. SCURTU. — *Poezii de Zaharia Birsan.*

G. M. MURGOCI. — *Irigațiunile în România de Ing. V. Roșu.*

I. SCURTU. — Cronică.

A. MIREA. — Cronică Veselă : Protestul circiumarilor.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

B-dul ACADEMIEI No. 3. — Str. EDGAR QUINET No. 4.

BUCUREȘTI.

EXEMPLARUL :

In țară . . . 20 bani
In străinătate 25 ,

ABONAMENTUL ANUAL :

In țară . . . . 10 lei
In străinătate . 12 ,

„MINERVA“
INSTITUT DE ARTE GRAFICE ȘI EDITURĂ
B-dul Academiei 3, — Edgar Quinet 4
BUCUREȘTI

Va apare în curînd :

CLIPE DE LINIȘTE

DE
AL. VLAHUȚĂ

PREȚUL LEI 1.50

De Vânzare la Toate Librăriile

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMINALĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
B-dul Academiei, 3,
Strada Edgar Quinet, No. 4.
BUCUREȘTI

ABONAMENTUL ANUAL
În țară . . . . . 10 lei
În străinătate . . . . . 12 »

ÎNMORMÎNTARE

În grădină, astăzi, nu mai vezi un flutur...
Văduvioare triste, florile își scutur'
Foile... Găteala cu culori pestrițe
Nu mai li se cade... Biete romanițe,
Ar fi sacrilegiu să purtați rochi albe
Și la gîtul vostru aurite salbe!
Și nici voi, garoafe, năstime vădane,
Purpuria fustă cu crețe volane!
Roză voluptoasă, elegantu'ți port
Ar fi o sfidare 'ntr'un convoiu de mort!
Maci aprinși ca dorul, blinde violete,
Ale voastre haine ar fi indiscrete!
Și nici crini în mantă de atlas cu fir
Nu pot să 'nsoțească pîn' la cimitir
Pe sărmanii fluturi!... Căci, vai, morți sunt mirii
Ce v'aū dat înțiiul fior al iubirii...

Haide, flori stinghere, lepădați tot ce e
Pe voi vanitate și lux de femei,
Și învăluite în cernit vestmînt
Duceți-v'amanții pînă la mormînt!
Zdrobitoarea jale care vă sugrumă
Din ochi vă va stoarce lacrimi reci de brumă;
Vîntul lui Octomvre, meșter lăutar,
Șuera-va 'n năiu-î marșul funerar.

Pe cînd, — soli ai morței, ciocli 'ngrozitori, —
 Purta-vor coșciugul sumbrul stol de ciori
 Către lumea 'n care e 'mpărat Nimicul !..
 Vulgu-o să se mire că în cale dricul
 Merge pe chilimuri scumpe de petale,
 Și n'o să 'nțeleagă
 Că voi așternut-ați ieri pe calea 'ntreagă
 Suflitele voastre veștede de jale !

GEORGE RANETTI.

MIHĂIȚĂ

(FRAGMENT)

— Ai media prea mică, și am împlinit locurile pentru clasa întâia, nu te mai pot înscrie.

Băețelul a rămas incremenit. El se știa înscris. Vai, pentru asta îl chemase secretarul în cancelarie!...

Îl cuprinse o amețală, părul i se făcu măciucă, lacrimile s'au îngămădit multe, gata să pornească și roae pe obrajii bucălați, aprinși, ai copilului, atît de singur, și atît de nedumerit în toate.

O ultimă încercare desperată... și înghițind un val de lacrimi, își drese glasul :

— Primiți-mă, Domnule, și pe mine, că am să fiu silitor și cumințe. Eū am învățat tot așa de bine ca și premiantul întâi din clasă, mă mir de ce am așa medie mică !

Toată vremea își învățase pălăriuța în mină ca să-și echilibreze parcă vorbele spuse. Cuvîntul din urmă însă numai cit l'a suspinat, lacrimile s'au pornit năvalnic, și acum se sbuciuma, plîngînd, toată ființa lui mică. Dar secretarul s'a îndurat, în sfîrșit, de l'a înscris.

Mihăiță a plecat acasă cu inima ușurată.

Ce fel de om a fost și Domnul ! Să-î scoată lui numai media șase. Și cum a învățat el de bine ! Nu i-a rămas o lecție neștiută : toți anii Domnilor din Istorie, toate căile ferate din Europa, suprafața, locuitorii, gradele de longitudine și latitudine din fie-care țară, apoi catechismul, sintaxa, aritmetica... toate le știa ca pe apă la sfîrșitul anului. Ce fracții, ce geometrie ! Cum se chinuia el să le priceapă toate, și nimeni nu-l dumeria.

— Suprafața are numai lățime și lungime, întocmai ca tabla, le spunea Domnul.

Mihăiță repeta și el tot așa, dar vedea bine că tabla mai are și e.

Ei bine, învățase și el unele lucruri și mai pe de rost, dar așa cerea Domnul, și așa învățau cu toții.

În liceu toate merg alt-fel. O mulțime de obiecte, o grămadă de profesori care se schimbă la fie-care ceas! Băieții sînt obraznici, se bat și se ațin la locurile cele mai bune din bănci. Mihăiță nici nu cutează să ridice vre-o pretenție, mai întii de frica bătăii, că-i tot mai mititel și aici. Apoi, bine că l'a primit, că se mulțamește el și-n fundul clasei.

A intrat dimineața în clas. E-o gălăgie de-l apucă amețeala, un praf de abia vede înaintea ochilor. Se duce ca glontele, drept în fund. Se așează în bancă, ah! dar cu cită frică de cel pe care o să-l aibă de vecin. Are geantă nouă, creioane, hîrtie, și e atit de hotărit să'nvețe!...

Chiricuță — așa îl chiamă pe zdravănul și negrul său vecin, repetent cu renume, — cum stetea cu coatele pe bancă, obosit și asudat de-atitea obrăznicii, își întoarse de-odată capul, închise un ochi și privi lung, numai cu celălalt, apoi rînji, făcînd o grimază teribilă.

Lui Mihăiță îi îngheță inima. Chiricuță zărise creioanele și hîrtia curată. Cu un aer de protecție prinse a vorbi: — Măi prichindel! Dacă vrei tu să nu te bat, și să nu te bată nici alții, să-mi dai mie creion, hîrtie și tot ce ți-oîu cere. Să faci teme bune ca să le copiezi și eă, și așa poți să stai cit vrei lingă mine, să nu-ți fie frică de nimeni. Nu îndrăznește unul să s'apropie de mine.

Mihăiță, foarte mulțumit de modestia condițiilor de pace, se arată dispus să acorde orice lui Chiricuță.

De altfel, pe fețele tuturor se citia grija. Repetenții îngroziau pe noii recruți cu povestirile despre răutatea profesorilor. Cam i se strîngea inima lui Mihăiță! La toate însă el avea o speranță: se uita la cărțile de pe bancă: «am să'nvăț și eă cit oiă putea, să știu întocmai cum or cere eă».

Sună. Toți se așează în bănci și cu mare zgomot se pregătesc de liniște.

Intră domnul Armașul, profesor de franceză.

Incepe să explice. Clasa era mare, profesorul vorbea încet și numai crimpeie ajungeau pînă la urechea lui Mihăiță:

— An — («en» spus pe nas).

Apoi pronunța foarte afectat: «le cheval».

Bietul Mihăiță auzia vag: an, leă, meă, fără să știe ce-i cu ele.

— Ați înțeles?

— Da, Domnule, răspunseră toți.

La a doua lecție de franceză, domnul Armașul căută în catalog și strigă la tablă pe «Cringul Mihail».

— Scrie «en», (pronunțind pe *en* francez).

Mihăiță scrisese numai decît «an».

— «en», strigă profesorul și mai pe nas.

Mihăiță scrie atunci «aan».

— Treci la loc, n'ai învățat nimic!

Iar Mihăiță urmări mîna domnului Armașul, care trase un «trei» apăsător în catalog.

— Domnule, vă rog, am învățat ca 'n carte, dar n'am înțeles bine.

— Treci la loc, și te voi mai asculta.

Profesorul începu apoi să explice lecția următoare.

A treia oară tot Mihăiță fu cel dintîiu scos la tablă.

Învățase cele două lecții, de le-ar fi spus și prin vis.

Dar nici de astă dată n'avu succes.

— Treci la loc, ești un leneș. — Și încă un «trei» se întovărăși celuiilalt.

— Vai, are să te lase la Franceză! îi spunea repetentii, în timp ce el străbătea drumul printre bănci pînă 'n fundul clasei.

Se așeză la loc, galben ca ceara, atît de disperat, că nici nu putu plinge.

— Ce tot are, de te scoate numai pe tine? *Ce cere el, mi se pare că nici nu-î în carte*, îi șopti repetentul Chiricuță, înduioșat.

Profesorul de muzică l'a strigat odată să solfegieze. N'a putut însă băiețelul să facă acest lucru, cu toate că învățase destul de bine lecția la «teorie».

— Treci la loc, obraznicule și leneșule! Te-am văzut eū demult cine-mi ești!

Nu văzuse nimic Domnul Profesor. Știa însă că la dinsul totdeauna, toți băieții aū fost obraznici și leneși.

Poate Mihaî Cringul era cel mai cuminte elev de cînd se pomenise liceul, dar cum să solfegieze el, cînd n'avea nici ureche, nici glas și cînd toți băieții muriau de ris, iar Chiricuță se strimba cînd la el, cînd la Profesor.

La muzică se știa. Chiricuță începea să urle cu ochii în caetul de note. Profesorul se repezia la el. Chiricuță se suia pe bănci, care veșnic erau goale în această oră. Profesorul după el, Chiricuță

însă era neîntrecut la fugă. După ce-l purta pe Domnul de muzică trei, patru raite în goana mare peste bănci, la un semn dat i se deschidea ușa și Chiricuța piera afară, ca o nălucă.

În ora de desemn, de multe ori Mihăița contemplase inelul enorm de aur, ce-l purta Domnul în degetul arătător din dreapta. Odată însă Chiricuța a strănutat din toată inima, la urmă a tras și un mic chiuit, apoi a dispărut pe supt bănci.

Profesorul prinsese direcția sunetului și a pornit-o spre fundul clasei. Cum venia pe lângă șirul de bănci, crunt, cu ochelarii pe nas, Chiricuța răsărise de odată la spatele lui, cu pleoapele întoarse pe dos, cu limba afară, pășind în vârful picioarelor, ținându-și cu mâinile, de amindouă părțile, buzunările scoase.

Mihăița când îl zări, nu putu să nu ridă puțin pe înfundate, dar din toată inima.

Deodată însă tresări ca din somn la o ciocnitură zdravănă drept în creștet! Se întoarse nedumerit: era domnul profesor care gesticula cu degetul arătător în care era inelul cel mare. Căuta să se desvinovățească, o, dar mai era chip! Chiricuța se oprise la spatele profesorului, și îndată ce acesta porni spre catedră, el își reluă locul în bancă.

— Ei, o luași? Vezi cum pe mine nu mă poate nimeni bate?

Tot anul, Mihăița, de câte ori privia inelul cel mare, simția în creștet durerea ce era în stare s'o producă aurul acela mult și greu. Atâtea umilinți să îndure el! Dar toate aū un sfirșit.

Intr'o zi, profesorul de Matematică explicase ca de obicei o lecție frumoasă. Mihăița venise mai în față și tot timpul ascultase în picioare.

— Cine poate să-mi repete?

— Eū! strigă Mihăița din toată inima.

— Hai. bățiaș!

Roș la față, cam încrunțat, cu ochii țintă, a repetat Mihăița îngește la toate întrebările, a deslegat și o problemă.

— Adă-mi caetul, bățiaș!

Fața i se luminea bătrînului profesor răsfoind filele scrise curat și complet:

— Bravo, bățiaș! Uitați-vă cu toții la el, și luați-l de exemplu.

Băeții erau într'adevăr surprinși, dar n'avură ce mai zice cînd un «zece» mare, lămurit, se fixă în catalog.

Cînd Mihăița ajunsese la loc, fericit, cu ochii strălucitori, Chiricuța zîmbi și el mai frumos, foarte mîndru că ocrotește lângă sine un tovarăș de elită.

De aci încolo, aū început zilele bune, zilele de succes în viața de școlar a lui Mihăiță.

Chiricuță își lua și el de seamă câte odată, se așeza hotărît în bancă, își potrivia bine haina de șiac cafeniu, cam ros de vreme, trîntia pe bancă geanta pe care iarăși se cunoșteau urmele vremii, scotea cartea învechită, mîzgălită, îndoită în colțuri, — și de ce oare! O deschidea, se încrunta, și începea să citească rar și răs-picat. Se vedea bine că el pricepe tot ce citește, că dacă ar vrea, s'ar juca cu cartea, așa de ușoară i-ar fi!

E, dar ce folos! Accese de acestea îl apucau rar și țineau puțin.

II.

Intr'o seară, pe la începutul lui Maiu, Mihăiță se întorcea alene de la școală. Incepuse repetiția la toate obiectele, iar el, care învățase totdeauna, acum nu mai avea nici o grijă.

De curînd căpătase o carte: «Costin Fulga». Ah, cit i se păruse de frumoasă, cum o sorbia pe nerăsuflăte, și ce păcat că a ajuns așa de repede pînă la sfîrșit! Prinsese atîta dragoste de Fulga, nu-l mai putea uita.

Și'n amurgitul acela parfumat, trecea el printre grădini.

Îi era dor parcă de-un tovarăș cu care să povestească. Nu se putuse împrieteni cu nimeni. Pînă și Chiricuță dispăruse cu totul pe la jumătatea anului.

Acum Mihăiță se schimbase mult. Mindru, pășia sigur și țănoș; măi crescuse puțin, ba își punea și chipiul cam pe ceafă. În trecăt pe lângă grilajul unei grădini, rupsese o florică, și distrat, o mirosia din cînd în cînd.

Nu se întîlnise cu nimeni pe ulița singuratecă. De la o vreme Țînsă, două umbre se lămuriau înaintea lui. Se apropie, se deslușesc tot măi mult: o cucoană și c'o fetiță cam de vîrsta lui. Daū într'o curte mare. Cucoana intră în casă, fata rămase afară și începu să alerge după un fluture.

Iat-o că intră în grădina mare, plină de trandafiri.

Mihăiță, cum venia încet pe trotuarul cellalt, trăgea cu ochiul la sprintara de fetiță în rochie albă, scurtă pînă la genuchi, cu părul revărsat pe spate, galben deschis, lucios ca mătasa crudă a porumbului, subțiatecă, sprintenă ca și fluturașul după care alerga și nu-l putea prinde.

În cele din urmă trecuse la grilaj, și apucînd în mină o gratie, își lipi obrazul de ea, privind pe stradă.

Mihăiță trecu drumul, își domoli pasul, uitându-se în altă parte.

— Unde mergi tu, măi fudulache?

Inroșit pînă'n virful urechilor, cu un suris pe care nu-l putea învinge, Mihăiță își întoarse capul. Două luminiți albastre îi luară parcă ochii cu strălucirea lor veselă. El îi aruncă floarea din mină. Ca răspuns, un trandafir îi căzù în față, și risul limpede, nebunatic, răsună din grădină. Cît ridică floarea, fetița dispăruse.

El s'a mai plimbat, a mai așteptat, doar a mai vedea-o: zadarnic!

După această întâmplare, Mihăiță nu mai știa alt drum spre școală. Regulat, de patru ori pe zi, bătea ușița pe la casa cu grădina cea frumoasă.

A doua zi chiar, nu răsărise încă soarele, cînd el era sculat.

Geanta stătea neclintită pe masă, cum o pusese de seara.

Obrajii îi ardeau, îl dureau capul. Toată noaptea îl frămîntase un gînd: «de unde să ia niște flori ca să i le arunce, cînd o trece pe acolo.» N'avea nici un pitac; de la gazdă, nici chip să ceară. Nu-i mai rămînea de cît un singur lucru: eroismul lui de om amoretat, cu care să înfrunte primejdia din partea grădinarului, ca astfel să poată fura flori din grădina publică.

Trebuia să se grăbiască, să nu scape vremea școlăi.

Pe ulițele pustii se strecura Mihăiță 'n zorii zilei spre grădina publică. Iată-l ajuns. Nici o șoaptă. Copacii stăteau svelți, înviorați, cu frunzele muiate'n rouă. Florile umezite, împrospătate, îi furau inima. Trandafirii picaū de frumoși.

O privighetoare scoase un tril, alta îi răspunse din copacul vecin.

Printre copaci se zăria orizontul înfășurat cu briuri de lumină colorată, liniștită. Mihăiță e la porțile raiului, însă porțile-s închise și păzitorul raiului e Luter, grădinarul! Alt chip nu-i, de cît să pătrundă printre șirurile de sîrmă pline de țepi.

Maî este și ghiozdanul un bocluc. Să-l lase'n drum... i l'a fura — să-l iea cu el — o piedică maî mult.

În fine, îl înțepeni bine între două sîrme lîngă-un stîlp, așa fel ca să-și lărgească intrarea lui. Capul a pătruns teafăr c'o mină și c'un picior. Intrase pe jumătate... De odată însă o zburătură zdravănă cade cu zgomot aproape de el... Un chiuit s'auzi din fund...

«Ți-oiū da eū ție, lucru rău și blestemat!...»

Mihăiță însă scăpase din cursă.

Fășii din ghiozdan, din haină, și picături din sîngeie lui rămaseră pe țepii gardului ca mărturii dureroase ale acestui mare sacrificiu.

Alerga băețașul cît îl țineaū picioarele. S'a întors acasă. Ce feri-

cire! nu-l vede nimeni. E încă dimineată de tot. Dar el a rămas totuși fără flori, și s'grieturile îl dor. Ce chin! Dureri sufletești, și sacrificiu pîn'la singe! Cite nu'ndurase el și pînă atunci! Ei, dar acum încearcă pentru intîia oară cît de greu se pătrunde la raiu, și cît de spinoasă e calea dragostii!...

NATALIA IOSIF.

SIMFONIE

*Mășez la pian. Distrat curg notele pe clape,
Parfum de violete în aer curge 'n cet,
Frivolități galante și gîlguit de ape,
Lumină crepusculară și versuri de sonet
S'apropie sfioase și vin tot mai aproape,
Tot recitînd romanța unui uitat poet.*

*Mă 'nec în clar de lună. E-atîta stralucire
Și-atîta sărbătoare în nopțile de Mai!
Pedala lasă 'n vuet parada să se 'nșire,
Să treacă regimente de tropote de cai,
Să fugă 'nnebunite fantome furioase,
Să ardă ceru 'n flăcări, de trăsnete ce cad,
Să tremure pămîntul și 'n note furtunoase
Nebun să plîngă pianul cum plînge marea 'n vad.*

*Colori fără de nume se nasc și mor, seduse
De licăriri bizare ce strălucesc pe flori,
Un vis nervos de patimi și năzuinți nespuse
Aleargă-acum pe coarde în freamăt de fiori*

*Mă plimb, mă duc misteric în noaptea înstelată
Și las ușor o gamă să murmure 'mbătută
Să se 'mpletească 'n valuri poemele lui Liszt
Și las realitatea să rîdă fermecată,
Să 'mî rîză din arpegii un minunat artist,
Să 'mî rîză și să 'mî plîngă frenetic, calm și trist
Cascadele 'nșirate pe valea orgintată.*

E o beție dulce concertul meu! Se pare

Că sunt pe o planetă albastră de cobalt,
 Că rătăcesc fantastic prin regiuni bizare,
 Pe coama unui munte prăpăstios și 'nalt,
 Că văd cîmpii de stele și flori ce luminează,
 Părae parfumate și vînturi de parfum,
 Orașe nențelese de sgomote și raze,
 Și gheizeri, ce aruncă coloane verzi de fum...
 Și pare că 'userează. În aer se destramă
 O arie suavă cu glasul de metal,
 O simfonie fină de clopote de-alamă,
 Un zîmbet fără formă, un plîns de madrigal.
 Se înnoptează. Vîntul tot mai puternic bate
 Otrăvitor de-arome și tot mai parfumat,
 Cîmpiile-amețite și florile 'mbătate
 Adorm, iar cîntul seriî se stinge înneecat.
 Se mai zăresc în zare luminile 'n orașe,
 Și ca 'ntr'o feerie de teatru somptuos
 Apare minunată o lună uriașe
 Cu discul clar și verde ca un atlas lucios.

Voî, care niciodată n'afi colindat prin stele,
 Și care nu cunoașteți de cît un cer senin,
 Voî nu veți înțelege acordurile mele,
 Și plînsul notei mele pentru un cer strein!
 Voî îngînați sonata pe care-o știți cu toții,
 Voî plîngeți la o laltă și rîdeți la un fel,
 Voî nu știți care-î cîntul de care mor piloții,
 Nicî formele sirenei din marea vr'unei Scoții
 Ce pierde-o navă 'ntreagă să fure un inel.

E o beție-amară concertul meu. Pe mări
 O adiere caldă se mișcă peste valuri
 Și tot mai lin, mai molcom, un rîu de sărutări
 Se-abate și mă poartă spre albe litoraluri...

Revăd supt cer albastru Sicilia 'nsolată
 Și simt pe nări aroma parfumelor de vin,
 O umbră 'n rochie albă de gaz mi-apare beată,
 Și 'mi dă să sorb din cupă-î un blond nectar virgin,
 Imi dă să beaî o dulce otravă delicioasă,
 Mă 'mbută și m'adoarme și ca prin vis mă lasă
 Să mai aud vibrarea șoptitelor acorduri

*Ce 'n robot calm se plimbă pe clapele de pian.
Mă lasă-apoi pe-o navă cu strălucite borduri
Să plec în voia brizei pe un spectral ocean,
S'ascult poema apei cîntată în exorduri,
Să rătăcesc o lună pe undele de-argint,
Și s'ancorez fantastic prin golfuri și fiorduri
În lumii cu munți de gheață și riuri de absint.*

*Visez și cînt. Pe clape scriii versuri rafinate,
Cu degetele albe mă joc distrat pe pian,
Pornesc să rid, căci risu 'mî e-o rară vanitate
Și plîng, mă sbat și urlu în groaznic uragan,
Capricios reintru în țările cu soare,
Său mă cufund în ceața cu visuri viorii,
Stați ore 'ntregi fanatic la pian și puî culoare
Pe flori, pe cer, pe ape, visez luminii bizare
Și cînt ca un lunatic în vîntul de magii.*)*

EUGENIU ȘTEFĂNESCU.

BCU DARI DE SEAMA

Zaharia Birsan, «Poesii», București, «Minerva» 1907.

În deosebire de stihuitorul fecund, dar lipsit de darul poetic, în deosebire de d. Bonificiu Hétrat și în ciuda criticeî «pro domo» a «Vieții noui», volumul de poezii al d-lui Z. Birsan este operă de poet, nu colecție de «versuinți» și năzuinți romîne ale unui străin filo-romîn. Iar atît e destul ca volumul să merite răspîndirea pe care i-o invidiază poeții-critici ai «Vieții noui». Oricare ar fi pagina unde se va opri ochiul nostru, vom găsi în acest volum totdeauna o inspirație curată, un vers frumos, o imagine fericită, o expresie plină de viață. Nicăeri nu este silă, nicăeri artificialitate, nicăeri migăloasa muncă de versificator. Limpezi și vioae curg versurile unul după altul, în sunet lin și armonios, ca valurile sprintene ale unui rîuleț de munte. Nici apele acestuia nu aduc la vale corăbii, nici poeziile d-lui Birsan nu cuprind în taina lor cine știe ce grele gînduri filosofice. Reflexiuni și simțiri, de cele de mai multe ori repezi și ușoare, amintiri din clipe de melancolie. izbucniri de fericire zgomotoase, binerești, ici colo și cite-un subiect mai grav, vre-o baladă fioroasă ori vr'o alegorie plină de înțeles, iată cuprinsul poeziilor sale. Liric în genul cîntăreșilor patriarhalî călători din loc în loc, cu sufletul

*) Un prieten ne comunică aceste versuri de-o bizară și îndrăzneată frumusețe, pe cari le publicăm chiar cu rizicul de-a fi acuzați că introducem o notă decadentă în revista noastră.

în zbor de albine, cu ochii spre cer și cu gânduri fugare în largul spațiului care este locașul lor drag, cu inima prinsă mereu în vraja vre-unei «frumoase» fără seamăn ori în lanțul vre-unei suferinți proaspete, vecinic visători și vecinic fără grija zilei de mine, ci numai cu bucuria și frământările zilei de azi, — poet de aceștia este d. Z. Birsan. Cine știe că este și actor, că dînsul este apostolul fără odihnă al teatrului ambulant printre Romîniî din Ardeal și Ungaria, va găsi o explicație mai mult a poeziei sale lirice în stil romantic.

«Cînd îmi aparî în păr cu flori de albă,
«Pe buze c'un surîs care mă cliamă,
«Eü te privesc cu drag frumoasă mamă,
Duiosă poezie !

«Ușoară ca un vis ce se distramă
«Te-apropii Tu în haina Ta cea albă,
«Din visurile mele-ți faci o salbă,
Duiosă poesie.

«Și simt atunci cum haina mea de humă
«Încet... încet alunecă pe mine
«Alunecă și cade ca o spumă...

«Mă simt ușor... curat... un vis de bine...
«Și-așa ți-ascult cîntarea ta cea sfîntă
«Și 'ngîn și eü ce cîntecul îmi cîntă...

Aceasta e muza d-lui Birsan, «frumoasa mamă» care apare cîntărețului visător și călător în clipele lui de singurătate, pe buze cu acea «sfîntă cîntare» ce nu-i de cît glasul poeziei către aleșii ei. Pus, ca o mărturisire de credință, în fruntea volumului, sonetul acesta, pe cît de simplu, pe atît de gingaș și sincer, ne lămurește pe deplin firea de artist a d-lui Birsan. Liric prin excelență, liric al clipelor de singurătate, al sentimentelor și ideilor ce ne ademenesc în ast-fel de clipe ale reculegerii, purificării și innălțării sufletești, dînsul nu-și pune nici odată uriașe aripi de ceară spre a zbura în sfere care nu-s ale individualității sale, ci e fericit să zboare cu aripele sale firești în mica sa lume — în lumea dragostei și a tovarășelor ei, amintirea și durerea, în lumea veche cît lumea și eternă ca ea a iubirii visătoare, romantice, căreia firea întregă, soare, lună și stele, munți și cîmpii, îi alcătuesc cadrul măreț. În mijlocul acestei lumi și de dragul ei răsare din sufletul poetului acea bogăție de cîntece în stil popular, scurte, ușoare și totuși concentrate, clasice în simplitatea și plasticitatea lor ; ele dau miezul volumului și ele fac mai ales originalitatea lui.

«Am să fur în noaptea asta
«Stelele strălucitoare
«Să mi le-mpletesc în raze
«Și să-ți fac o cingătoare.

«Să-i șoptesc în taină lunei
 «De mijloc să ți-o agațe,
 «De mijloc când te-oi cuprinde
 «Cerul tot să-l iaă în brațe.»

Cine n-ar recunoaște în aceste două strofe un talent real și o netăgăduită originalitate de poet liric? Și nu e aproape nici unul între multele «cîntece» care să nu-și aibă valoarea sa literară, prin spontaneitatea simțirii și prin exprimarea ei tot atît de spontană, decît totdeauna adevărată. Aceasta e și marea calitate artistică a d-lui Birsan: darul fericit de-a exprima direct și cald, în chipul cel mai firesc și cel mai simplu, orî-ce zbcucium, orî-ce gînd, orî-ce bucurie orî suferință a sufletului său de călător și de visător romantic care «nici odată nu gîndește la vreme rea» (vezi cîntecul XXIX, p. 172).

Cele-l'alte bucăți ale volumului păstrează, cu puține excepții, calitățile de formă și fond ale cîntecelor și ne impresionează în acelaș fel plăcut; ast-fel «Scrisorile»; «Moartea iubirii», «O noapte de demult» și cu deosebire admirabila «Floarea bradului». Aceasta din urmă, împreună cu balada «Văduva», sint fulgerări puternice care prevestesc din partea poetului posibilitatea unor creațiuni artistice, cu farmec de originalitate, și în alte genuri, mai complicate, ale poeziei lirice.

Dar și cu opera sa de pînă acum, d. Birsan și-a cucerit un loc de cinste printre scriitorii noștri tineri. În poezia noastră modernă, dînsul a izbutit să dezvolte mai departe genul cîntecului artistic în stil popular și să arate odată mai mult ce școală admirabilă este pentru poeții adevărați muza populară așa de puțin simpatică... filfizonilor noștri literari.

I. SCURTU.

IRIGAȚIUNILE ÎN ROMÎNIA.

de Ing. V. Roșu

Intr'o ediție specială a Academiei Romîne apare lucrarea aceasta care fusese anul trecut premiată de Academie. Lucrarea (200 pg. 5 planșe și 25 figuri în text) are două părți: I. În considerațiuni generale asupra irigațiunilor în Romînia, se face o expunere serioasă, și documentată, lipsită de exagerările și efectele optimiste ale autosugestiei, de care au suferit mulți la noi, din cei care au scris în această chestiune. Aci se tratează cu competență și cu sânge rece chestiuni ca: Utilitatea irigațiunilor; debitul rîurilor din țară; regiunile din Moldova și Muntenia se pot iriga; aducerea apei pentru irigațiuni, din riuri ori subterană; cantitatea de apă necesară; sistemele de irigație; costul și rentabilitatea irigațiilor; rolul statului în această afacere

II. În partea doua ia în cercetare specială, ca aplicațiune, domiciliul Gherghița și arată ce și cum s'ar putea face irigațiuni acolo.

Opera este de actualitate și în deosebi de interesantă cu atît mai mult cît ajunge la concluzia că irigațiunile la noi nu ar avea însemnătatea ce li s'a tot prescris și nici n'ar fi posibile în scară mare prin ape de suprafață. Din insu-

ficiență de date autorul nu tratează chestiunea apelor subterane, mai ales a celor arteziane ce s'au constatat sub câmpiile române și în alte părți. Reproducem aci cîteva părți din introducere, unde se arată concluziile și seriozitatea lucrărei, precum și o idee de întreaga chestiune.

Agricultura se află în țara noastră într'o nesiguranță continuă din cauza secetelor. În anii cînd plouă la timp, toate terenurile, chiar și ogoarele sătenilor, cari sunt de obicei mai rău lucrate, dau recolte foarte abundente, pe cînd atunci cînd repartițiunea ploilor este nefavorabilă, pămînturile cele mai bune și mai bine cultivate nu produc nimic sau dau recolte neînsemnate.

Efectele secetelor se simt mai ales la finețe și la porumb. Cerealele rezistă de obicei mai bine, fiindcă perioada lor de vegetațiune se termină înainte de începerea secetelor din timpul verii.

Statisticile arată că, în ultimii 34 de ani cultura porumbului a fost compromisă în 8 ani, în cari producțiunea medie pentru țara întreagă a fost mai mică de 10 hectolitri la hectar. Secetele fac pagube mari mai ales în cîmpia Munteniei, unde deseori porumbul nu produce nici 7 hl. la hectar.

Pentru comparațiune, amintim că porumbul bine cultivat produce în anii bunii peste 30 hl. la hectar și că sunt ani cînd producțiunea medie pentru țara întreagă (socotind și ogoarele sătenilor) ajunge la 20 hl. la hectar.

Finețele din regiunea cîmpiei suferă de asemenea din cauza secetelor. Ele dau recolte slabe, așa că aproape nu mai sunt rentabile față de arenda mare a pămîntului. Aceasta este cauza pentru care suprafața fineților din cîmpia Munteniei descrește din ce în ce. Statistica agricolă pentru anul 1903 arată că suprafața totală a fineților, din cele opt județe numite mai sus, a fost numai 64.000 hectare, pe cînd suprafața semănăturilor întrecea de 2.200.000 ha. Din aceste 65.000 ha. mai bine de un sfert se află în județul Dolj, iar celelalte sunt răspîndite ici colo prin văile riurilor.

În ceea ce privește cerealele, statisticile arată că, în perioada amintită de 34 de ani, recolta grîului a fost slabă în 8 ani, în cari media la hectar pentru țara întreagă a fost mai mică de 10 hectolitri.

Secetele însă au totuș o influență mai mică asupra grîului de cît asupra porumbului.

Menționăm că grîul și porumbul dau în mijlociu aproape acelaș număr de hectolitri la hectar. Astfel pentru perioada 1862—1904, producțiunea medie la grîu a fost 12.3 hl. la hectar, iar la porumb 12.7 hl.

Efectele secetelor s'ar putea înlătura prin irigațiuni.

Costul irigațiunilor este variabil și nu se pot da limite fixe. Suntem însă de părere că în condițiunile obișnuite, cînd nu se cer lucrări de artă costisitoare, se pot face în apropierea riurilor irigațiuni bine amenajate cu 400 pînă la 500 lei hectarul. Această cheltuială este mare față de valoarea terenului la noi, însă după cum vom vedea mai jos, ea se plătește repede prin surplusul anual de venit.

În adevăr, să presupunem că cultivăm porumb. Se știe că în anii bunii, cînd plouă la timp, porumbul produce în mediu 30 hectolitri la hectar, uneori și

mai mult. In anii secetoși recolta e slabă și atinge de abia 4 la 5 hl., alte ori nu se produce nimic. Așa dar prin facerea irigațiilor se obține în anii răi un surplus, de 25 la 30 hl., presupunând că prin irigațiune nu s'ar obține mai mult de cât se poate recolta în prezent în anii buni.

Dacă luăm prețul de 7 lei hectolitru, care se poate socoti în țara noastră ca prețul mediu al porumbului, vedem că cheltuiala făcută cu amenajarea irigațiilor se plătește în doi sau cel mult trei ani de secetă.

Irigațiile sunt folositoare și pentru cereale, însă nu sunt atât de rentabile ca pentru porumb. In schimb însă ele sunt foarte profitabile pentru fiște, de care se simte la noi mare lipsă, mai ales în regiunea cîmpiei.

In cea ce privește cheltuelile anuale de exploatare, ele sunt greu de evaluat. Judecînd însă după constatările făcute la irigațiile din străinătate, credem că aceste cheltueli inclusiv reparațiunile curente nu vor trece în nici un caz peste 15—25 lei anual pe hectar. Ele sunt dar mici în raport cu folosele ce pot aduce irigațiile.

Față cu condițiunile economice din țara noastră, credem că este rentabil să se facă irigațiuni și în cazul cînd costul lor trece peste 500 lei hectarul. Limita peste care nu trebuie să treacă costul lucrărilor depinde de surplusul de venit obținut prin irigațiune, care poate varia foarte mult dela un teren la altul.

Irigațiile sunt dar utile și rentabile pentru agricultură. Proprietarii cari vor iriga vor obține foloase mari și vor putea cultiva pămîntul în condițiuni mai bune de cât în prezent.

Desvoltarea irigațiilor depinde de o serie de împrejurări și anume de inițiativa proprietarilor, de sprijinul statului, de situațiunea economică a țerii, etc. Ori care ar fi influența acestor factori, suprafața irigată nu poate trece peste o limită care depinde de cantitatea de apă disponibilă.

Solul țerii este udat de numeroase riuri, însă pentru irigațiuni nu se pot utiliza decît Jiul, Oltul, Argeșul, Ialomița, Siretul și afluenții lor. Vedea, Teleorman și afluenții Prutului sunt cu totul neînsemnați. Prutul are un debit mic în timpul verii, care deabia este suficient navigațiunii. In afară de aceasta, acest riu formînd frontiera între România și Rusia, n'ar putea fi utilizat decît in urma unei înțelegeri cu statul vecin.

De asemenea Dunărea nu poate servi la irigațiuni, fiindcă aducerea apei pînă la înălțimea platoului Munteniei cere cheltueli prea mari.

Cele cinci riuri, ce pot fi utilizate, pot da în timpul secetelor, cînd apele de obicei sunt scăzute, 220 metri cubi pe secundă. Pentru irigațiune putem lua cel mult $\frac{2}{3}$ din acest volum, fiindcă trebuie să lăsăm o parte din apă pentru trebuințele riveranilor. Așa dar cantitatea disponibilă în riuri este 150 m. c. pe sec.

Debitul rîurilor se poate mări construind rezervoarii în munți pentru a înmagazina apele rîurilor în timpul iernii și primăverii. Aceste lucrări sunt însă costisitoare și nerentabile pentru agricultură în prezent. Este posibil totuș ca într'un viitor mai depărtat, cînd condițiunile economice vor fi altele, să fie

rentabile și astfel de lucrări, mai ales dacă apele râurilor, înainte de a fi întrebuințate pentru irigațiuni, vor servi să producă forță motrice. Deocamdată însă trebuie să luăm debitul râurilor astfel cum îl avem, adică 150 m. c.

Irigațiunile pentru udarea pământului (irigațiunile arozante), cum sunt acele de care avem noi nevoie, cer în mijlociu un debit continuu de un litru pe secundă și pe hectar. Așa dar cu 150 m. c. se pot iriga 150.000 ha. Această cifră reprezintă limita superioară peste care suprafața irigabilă nu poate trece nici într'un caz. De fapt însă extensiunea irigațiunilor va fi mai mică fiindcă în multe localități, de și se găsește apă, nu se pot face irigațiuni din alte motive. Astfel în Moldova, din cauza dealurilor și colinelor, nu se pot iriga decât văile râurilor. În Muntenia dezvoltarea irigațiunilor nu întâmpină nici o dificultate din cauza reliefului terenului, însă canalele trebuind derivate din râuri, la o anumită distanță de gura lor de vărsare în Dunăre, rămâne o parte din apă neutilizată.

Pentru moment trecem însă peste aceste considerațiuni și presupunem că făcându-se lucrări speciale s'ar utiliza întregul volum de apă disponibil și că s'ar iriga 150.000 ha.

Irigarea acestei suprafețe ar fi negreșit un câștig însemnat pentru agricultură, însă n'ar putea influența cu mult recolta totală, fiindcă această suprafață este mică față de întinderea semănăturilor. În adevăr la noi se cultivă (anul 1903):

BCU Cluj / Central University Library Cluj

cereale	2.700.000 ha.
porumb	2.100.000 ha.
fînețele ocupă o suprafață de	500.000 ha.

Este important a ști încă, dacă prin irigarea acestei suprafețe s'ar putea cel puțin îndeștula consumațiunea internă în anii cînd nu se face porumb.

Producțiunea anuală mijlocie a porumbului în perioada 1898—1902, a fost 28.000.000 hl. iar exportul 11.000 000 hl.

Diferența de 17.000.000 hl. reprezintă consumațiunea internă pentru acești ani.

Sunt mulți ani cînd porumbul nu produce 17.000.000 hl.

În cei notați mai jos el n'a produs nici 10.000.000 hl.

In anul 1865	producțiunea a fost	8.881.700 hl.
» » 1866	» » »	5.866.100 »
» » 1899	» » »	9.768.800 »
» » 1904	» » »	6.906.400 »

Așa dar, față de consumațiunea de 17.000.000 hl. din ultimii ani, cultura porumbului poate da deficite, pînă la 10.000.000 hl. cum s'a întîmplat în anul 1904.

Vom presupune că două treimi din suprafața irigabilă, adică 100.000 ha. se cultivă cu porumb, ceea ce este mult, ținînd seamă de alternarea culturilor (asolamentele). Pe lângă aceasta, cum la noi se simte mare nevoie de fînețe, este probabil că irigațiunile vor fi întrebuințate mai mult în acest scop. Presupunînd totuș că se cultivă 100.000 ha. porumb, și socotind pro-

ducțiunea 30 hl. la hectar, se obține în total 3.000.000 hl., pe cînd deficitul se poate ridica pînă la 10.000.000. Așa dar irigațiunile nu pot acoperi consumațiunea internă în anii de lipsă.

Irigațiunile sunt foarte folositoare și sunt și rentabile, însă suprafața irigabilă fiind mică, ele nu pot schimba situațiunea agriculturii. Totuș însă irigarea unei suprafețe, chiar numai de 100.000 de hectare, contribuie la sporirea avuției țarei și ca atare irigațiunile merită toată atențiunea atît din partea proprietarilor cît și a Statului.

Experiența făcută în alte țări a arătat că dezvoltarea irigațiunilor întîm-pină totdeauna dificultăți și că ele nu pot fi duse nici odată la sfîrșit bun fără sprijinul Statului.

În țara noastră unde inițiativa privată este slabă și unde irigațiunile aū de luptat cu multe greutăți este cu atît mai mult nevoie de sprijinul Statului pentru ca ele să progreseze. Fără acest ajutor este imposibil să se facă ceva. În starea actuală de lucruri proprietarii nu întreprind irigațiuni, fiindcă nu știu cum se construiesc și cum se exploatează instalațiunile, cît costă, ce folos aduc lucrările și pe urmă nu aū cui să se adreseze pentru facerea planurilor.

Regiunile cele mai ușor de irigat sunt văile rîurilor. În ele se pot amenaja în condițiuni avantajoase irigațiuni mici, mai ales pentru finețe. Acestea sunt primele irigațiuni ce probabil se vor întreprinde la noi.

În al doilea rînd vin irigațiunile din cîmpia Munteniei, însă în apropierea rîurilor. Ele nu sunt posibile în majoritatea cazurilor decît ridicînd apele cu pompele, fiindcă platoul Munteniei se află la un nivel ridicat față de fundul rîurilor.

Grație progreselor făcute în construcțiunea mașinelor, costul puterii motrice s'a ieftenit, așa ca și aceste irigațiuni, deși mai costisitoare decît precedentele, din cauza cheltuelilor de exploatare a instalațiunilor mecanice, sunt totuș destul de rentabile pentru agricultură.

În al treilea rînd trebuiesc socotite irigațiunile din cîmpia Munteniei, însă situate în regiuni depărtate de rîuri, ca d. e. platoul Teleormanului, Bărăganul, platoul Buzăului, etc. Aceste irigațiuni sunt costisitoare din cauza cheltuelilor mari ce trebuiesc făcute pentru aducerea apei. Ele sunt cele mai puțin rentabile.

În Moldova se pot face irigațiuni numai în văile rîurilor. Dealurile și platourile înalte nu se pot iriga.

Aceste sunt concluziunile asupra chestiunilor mai principale relative la irigațiuni.

C R O N I C Ă

* D-l G. G. Antonescu tipărește o nouă scriere de valoare, tratînd despre «Pestalozzi și rolul moral-social al educației» (Buc., Tip. F. Göbl, pg. 164). Izvoarele, desfășurarea și încheierile studiului se întemeiază pe *toate* operele cu caracter pedagogic ale lui Pestalozzi, ceea ce ridică însemnătatea și originalitatea lucrării. În vremea aceasta de statornice discuții pedagogice și încercări de reformă a sistemelor noastre de educație, opera d-lui Antonescu va fi citită cu plăcere și folos de oricine se preocupă de asemenea probleme, chiar de nespecialiști, fiind scrisă și pentru publicul mare.

I. Cărți.

Al treilea volum din folositoarea «Biblioteca a copiilor și a tinerimii», editată la Sibiu de A. O. Maior, pseudonim supt care se ascunde cu discreția unui suflet sfios d-na Adelina Tăslăuanu, este cel mai bun din cîte au apărut pîn' acuma. Cuprinde bucăți prețioase, toate pe înțelesul minților fragede; prozatori ca I. Al. Brătescu-Voinești și M. Sadoveanu iscălesc cîte o povestire; d. I. A. Basarabescu are o traducere foarte bună, și ca alegere, după A. Daudet; d-șoara Maria Cunțan dă în versuri sprintene și limpezi o poveste «Vultur-Împărat», d. Goga o frumoasă poezie de Crăciun, iar A. O. Maior contribuie la îmbogățirea volumului cu două povești foarte isteț scrise și cu o mică piesă duioasă și actuală («America»), punînd în lumină predispozițiile d-sale literare. Volumul are și un număr mare de ilustrații anume alese și bine executate. Ast-fel de cărți dau o lectură educativă excelentă și rară la noi. Sperăm că părinții și toți educatorii de copii vor ști prețui aceasta și prin sprijinul lor vor face să sporească mereu «Biblioteca» sibiiană așa de binevenită.

II. Reviste.

În «Revista generală a învățămîntului», nr. pe Octombrie, d. G. Bogdan Duică publică și comentează circulara d-lui S. Haret, ministrul instrucției, către membrii comisiei de profesori chemată să modifice programele școlaeli secundare. Urmează numeroase articole de interes actual și o cronică pedagogică bogată.

* «Ramurile» din Craiova încep tipărirea unui studiu mai întins al d-lui M. Străjanu despre filosofia lui Schopenhauer; o povestire mișcătoare a d-lui I. Agîrbiceanu, frumoase poezii ale d-șoarei Ecaterina Pitiș și diferite contribuiri ale colaboratorilor obicinuiți completează numărul revistei.

* Primum două publicații din provincie redactate de elevi: una e «Viața Școlară» care își zice «revistă pentru familie» și este pusă supt îngrijirea direcțiunei «Institutului modern» din Caracal, alta e «Biblioteca școlară», upt conducerea unui comitet de elevi din Brăila. Amîndouă publicațiile arată ntenții bune și, dacă își vor înțelege rostul de-a servi pe *elevi*, vor fi și de folos.

III. Ziare.

Un nou ziar va apare Duminică în Capitală, supt direcția d-lor C. Banu și I. G. Duca, bine cunoscuți în presă prin articole și studii de seamă. Ziarul va servi ideile partidului liberal, dar va căuta să fie în prima linie un organ de întinsă informație și va avea un serviciu telegrafic și telefonic special; va ieși în aceiași vreme cu marile ziare de dimineață. Pentru preoți și învățători abonamentul va fi redus la jumătate.

Sc.

CRONICA VESELA

PROTESTUL CÎRCIUMARILOR.

Motto: «...apelăm la toți oamenii de bine și cu bun simț... apelăm la întreaga presă din țară... ca să se ocupe de această... lovitură ce ni se pregătește și care va îngropa de vii peste 30.000 de familii...» etc. etc.

«Protestul circiumarilor piteșteni».
(Ztarele).

*Aprob și eu protestul vostru, braii cetățeni de la Pitești,
Și mă revolt cu indignare în fața groaznicelor vești.*

*Da, mă revolt cu voi alături, chiar eu, umilul cronicar,
Căci nu-mă tângăduesc strămoșii: da, sînt nepot de cîrciumar!*

*Era vestit în Sfînta-Vineri din Iași printre negustorime
Bunicul ce rîndea rachiuri, ca mine care rînd azi rime.*

*În mine s'a trezit strămoșul și-î natural să mă revolt,
Deși sînt rudă de aproape cu Prefectura de la Olt.*

*Ce vreți? treizeci de mii de oameni cu legitime și copii
Nu-î glumă, ca Barbara Ubric, sa fie îngropați de vii!*

*Nu-î glumă să-î strămuși, deodată din lumea asta 'n alte lumi!
Și să-î înviți pe nepoftite să se declare ca postumi!*

*Unde măi pui că cimitire nu sînt să aibe-utita loc
Conglomeratul ăsta straniu să-l poal' escamota în bloc!*

*Ce faci, guvernule! oprește! Retrăge-ți legea în tenebre!
Său dacă nu, dă-mi pentru-o lună concesia pompelor funebre!*

II.

*Da, mă revolt și protestez,
Cînd văd, că și conservatorii
Pe care de-alfel îi stînez,
Sînt contra bietelor podgorii.*

*Ei, oamenii de vișă veche,
Vestiți și mari proprietari,
Cred că e floare la ureche
Un Dimitrescu-Militari?*

*Cu cine vor mă fac-alegeri?
Adio toasturi și tratații!
Cui oare-or mă ținea prelegeri
Cu pieptul plin de decorații?*

*Adio chef și masalale!
Din centru pînă la obor,
Prin depărtate mahalale,
Gem circumariii triști în cor:
Se face Statul negustor!*

III.

*V'a fi o liniște macabră și noaptea neagră o să pară
Că s'a vărsat pe lumea 'ntreagă ca un enorm pahar de șarț,
N'o să mă fie mese întinse în nopțile tirzii de vară —
Renunță, domnule Ministru, nu fi cu inimă de quarț...*

*Și cum acuma vine iarna, la ceasuri mă înaintate,
La ceasul cînd ar fi ridicol să 'ți speli mîseaua cu Odol,
Nici un fanar n'o să te cheme și 'n uși zadarnic veți mă bate;
Veți rătăci prin frig și ceață ca bietul Nansen în spre Pol.*

*Biletul de deces pe ușă te-a 'ntîmpina în orice loc,
În loc de birji, funebre dricuri te-or îmbia să te transporte —
Ți 'nchipuî, Domnule Ministru, că nu m'ar aranja de loc, —
Cum poți să zugrăvești cu lacrimi așa sinistru aquaforte!*

*Renunță, Domnule Ministru, la groaznicul proiect de lege!
Nu are fiecare 'ntrînsul predispoziții de sobol —
Viața e destul de tristă și-așa cum este, — înțelege,
Că veți ucide veselia de pui pe circumii monopol!*

IV.

Onoare decî vi se cuvîne
 O cetățenilor eroi! —
 Voi stați alături de mine
 Și eu alături de voi!

De iscăliți această odă,
 De aderați cap lingă cap,
 Apoi vom merge toți la Vodă
 Să ducem jalba în proșap.

Și Vodă ne va dreptate
 Că nu degeaba 'r de pe Rin —
 Și-oricît ar fi de Majestate,
 Tot bea cîte-un pahar de vin!

La Vodă dar! Cu legitime,
 Și cu copii! Trei zeci de mîi!
 Și eu, cu-al meu bagaj de rime,
 Al treii zeci și-unulea, roî fi!

Contați decî negreșit pe mine!
 Chiar dacă presa nu 'r cu noi:
 Voi stați alături de mine
 Și eu alături de voi!

A. MIREA.

 RASPUNSURI

M. Adam. Galați. — Am dori ca «Ultima clipă» să fie 'nceputul altora, mai fericite și mai senine. Sint versuri de reală frumusețe; versificația păcătuște și imaginile n'au destulă legătură între ele. Sintem bucuroși totuși de a fi cetit versurile dv. fără a le putea publica.

D-lui I. B. Loco. — Primim cu plăcere, dar numai bucați inedite. Traducerea păcătuște prin sărăcia rimei; dacă ați reface strofele de la 'nceput, ar merge.

Aida. — Nu! Nu! Nu!

„MINERVA“

INSTITUT DE ARTE GRAFICE ȘI EDITURĂ
B-dul Academiei 3, — Edgar Quinet 4.
BUCUREȘTI

A apărut:

ZORILE

DRAMA ISTORICĂ ÎN DOUĂ ACTE

ȘI ÎN VERSURI

BCU Cluj / Central University Library Cluj.

DE

ST. O. IOSIF

PREȚUL LEI 1.—

De vânzare la toate librăriile

„MINERVA“

INSTITUT DE ARTE GRAFICE ȘI EDITURĂ
B-dul Academiei 3, — Edgar Quinet 4
BUCUREȘTI

— x —

Va apare în curînd :

Insemnările lui Neculai Manea

DE

M. Sadovoanu

PREȚUL LEI 2.—

De Vânzare la Toate Librăriile